

Piispanmessu Lapuan hiippakunnassa

Tämä muistio on yleisohje piispanmessun järjestämiseen Lapuan hiippakunnassa. Ohjetta noudatetaan piispantarkastus- ja virkaanasettamismessuissa. Messu toteutetaan nykyisen jumalanpalvelusjärjestyksen mukaisesti ja sen mahdollisuuksia käyttäen (ks. Kirkkokäsikirja I–II ja kirkollisten toimitusten kirja II).

Suunnittelu

Messun suunnittelusta vastaa seurakunnan kirkkoherra, joka laatii tämän ohjeen pohjalta ehdotuksen yhdessä kirkkomuusikon, muiden pappien ja avustajien kanssa.

Virkaanasetettava tuo saamansa valtakirjan mukanaan kirkkoon.

Suunnittelussa on hyvä huomioida:

- Messun alussa ja lopussa on kulkue (ellei erikseen toisin sovita).
- Seurakunta tekee ehdotuksen virsistä ja muusta musiikista.
- Messusävelmä valitaan seurakunnan käytännön mukaisesti. Messusävelmät liitetään ehdotukseen.
- Avustajat: kirkkoherra sopii piispan kanssa ja pyytää mukaan.
- Ehdotuksesta näkyvät toimittajien nimet, kulkue- ja istumajärjestys, messun kaava ja pyhän tekstit.
- Messun toimittajille laaditaan kattava käsiohjelma, seurakuntalaisille voi laatia suppean.
- Jumalanpalvelus toimitetaan virkaanasettamista ja ehtoollista lukuun ottamatta kuoriosasta.
- Esilaulaja laulaa kunnian ja loppuylistyksen. Mikäli käytetään ylistysvirttä, piispa/avustava pappi kehottaa ylistykseen.
- Tekstinlukijoina toimivat mieluiten seurakuntalaiset.
- Yhteinen esirukous laaditaan seurakunnassa. Sen toteuttavat diakoniatyöntekijä/avustajat/avustava pappi.
- Avustava pappi kattaa ehtoollispöydän. Tarvittaessa ehtoollisvälineille varataan apupöytä kuoriosaan. Jos sitä käytetään, avustava pappi siirtää ehtoollisvälineet ehtoollisen jälkeen takaisin apupöydälle.
- Konsekroitaessa lisää leipää luetaan hiljaa asetussanat. Viiniä konsekroitaessa luetaan asetussanat, viiniä lisättäessä riittää ristinmerkki.
- Konsekroidut ehtoollisaineet pyritään käyttämään ehtoollisella loppuun. Ylijääneet nautitaan sakastissa loppuun, ellei niitä säilytetä seuraavaan messuun.
- Piispa toimii saarnaavana liturgina. Virkaanasettamismessun saarnaaja sovitaan tapauskohtaisesti.

- Piispan osuudet
 - o Alkusiunaus, johdantosanat/virkaanasettamispuhe
 - o Päivän rukous
 - o Evankeliumin lukeminen (evankeliumia ympäröi Halleluja-laulu)
 - o Saarna ja uskontunnustus
 - o Ehtoollisosan liturgin osuudet kokonaisuudessaan. Ehtoollisrukoukseen kuuluu seurakunnan laulamana: *”Me julistamme hänen kuolemaansa. Me todistamme...”*
 - o Siunaus
 - o Lähettäminen

Mikäli on mahdollista, ehdotus on hyvä tehdä LabOra-ohjelmalla ja lähettää sähköpostilla piispalle Word-tiedostona. Ehdotus toimitetaan piispan hyväksyttäväksi noin neljä viikkoa ennen jumalanpalvelusta (ja pohjaesitys otetaan mukaan myös virkaanasettamiskeskusteluun).

Varusteet

Piispa tuo omat messuvaatteet ja piispan sauvan jalustoineen tullessaan. Kulkueristin ja piispansauvan jalustat asetetaan alttarin sivulle. Jos risti ja sauva tulevat alttarin samalle puolelle, risti sijoitetaan lähemmäksi alttaria. Lähelle alttarikaidetta kuoriosaan varataan ehtoollisvälineille apupöytä, joka on peitetty valkoisella liinalla.

Avustajat voivat käyttää albaa, diakoniatyöntekijät albaa ja stola (toisella olkapäällä).

Valmistautuminen

Messun toimittamiseen osallistuvat kokoontuvat kirkon sakaristoon 45 minuuttia ennen messun alkua. Silloin käydään läpi messun kulku ja tehtäväjako. Kirkkoherra pitää yhteisen sakaristorukouksen ennen messun alkua ja sen päätteeksi.